

Deloitte.

Právní novinky
Deloitte Česká republika

červenec 2017

GDPR jako test inovativnosti
právních služeb

Nová pravidla řízení o přestupcích
začnou účinkovat už za pár dní

Právní novinky – červenec 2017

GDPR jako test inovativnosti právních služeb

2

Po přijetí obecného nařízení o ochraně osobních údajů, známého pod zkratkou „GDPR“, v dubnu 2016 se tato nová legislativa stala téměř okamžitě fenoménem pro značnou část evropských korporací a zejména velkým strašákem podnikatelské veřejnosti.

Samotný obsah této právní normy si brzy zasloužil velkou pozornost a napsáno o něm bylo mnohé. Pojdme nahlédnout na GDPR ze zcela jiného úhlu pohledu. Od přijetí GDPR uplynul více než rok, řada zejména velkých společností a finančních institucí již zahájila přípravu na dobu jeho účinnosti a režim „GDPR compliant“. **Stále více se ukazuje, že kromě nových práv a zejména povinností pro podnikatele totiž GDPR přináší také specifickou příležitost pro právní poradce, jak se oprostit od tradičních memorand a teoretických analýz a jak dokázat, že i právní služby umí být inovativní.**

Často se objevují komentáře o tom, že panika vyvolaná přijetím GDPR je zbytečně přehnaná a že většina povinností, které GDPR ukládá svým adresátům, se na ně vlastně již dnes vztahuje. Na druhou stranu je veřejným tajemstvím, že mnoho společností dlouhodobě nevěnovalo těmto povinnostem náležitou pozornost. V tom přináší GDPR jednu z hlavních změn, přičemž jako zásadní motivátor se jeví vysoké pokuty stanovené za porušení GDPR, a o to delší a trnitější je nyní cesta korporací ke GDPR compliance.

Připravte se až na stovky úprav procesů a systémů

Vynásobme tuto skutečnost šířkou záběru GDPR a panika již nevypadá tak neopodstatněně. GDPR je specifické tím, že jím regulované zpracování osobních údajů prostupuje naprostou většinou procesů korporací, pokud ne přímo všemi – od produktových procesů přes dodavatelskou

správu až po lidské zdroje. Tyto procesy často podléhají i jiným regulacím (zejména sektorovým – AML, ochrana spotřebitele, regulace finančního sektoru), které komplikují implementaci změnových požadavků. Osobní údaje se zkrátka vyskytují všude, stejně jako jsou uloženy ve většině systémů a jiného IT vybavení, s nímž korporace pracují. I na tyto systémy klade GDPR nové požadavky, které mohou často vyústit až ve vývoj nových aplikací či jiných řešení. Ne zcela nadarmo se říká, že GDPR je pomstou právníků IT sféry. Z pohledu GDPR je navíc jedním ze zásadních témat bezpečnost osobních údajů, jejíž porušování bylo také dle statistik Deloitte Legal za posledních několik let nejčastěji a nejvýše pokutovaným porušením ochrany osobních údajů ze strany Úřadu pro ochranu osobních údajů.

V rámci jednoho klienta (korporace, jako správce osobních údajů) se mohou objevit až stovky požadavků na úpravy procesů

GDPR jako test inovativnosti
právních služeb

Právní novinky – červenec 2017

3

Nová pravidla řízení o přestupcích
začnou účinkovat už za pár dní

a systémů. Příprava těchto požadavků a jejich implementace nabývá značné časové i finanční náročnosti a je nasnadě, že není v silách jakéhokoliv právního poradce, aby svému klientovi, který je adresátem GDPR, sám bez pomoci zejména odborníků na procesy klienta, analytiků a IT specialistů kvalitně nastavil režim GDPR compliant. Klient potřebuje rychlé efektivní řešení tak, aby stihl v legisvakanční lhůtě sám i prostřednictvím svých dalších dodavatelů požadavky zpracovat, upravit své procesy a systémy.

Jen právníci na to ale nestačí

Z vlastních praktických zkušeností s komplexními projekty GDPR vyplývá, že tradiční teoretická memoranda, a v lepším případě obecné analýzy možných dopadů vyhotovené advokátními kancelářemi, nejsou dostatečně uchopitelné na to, aby na jejich základě pracovníci jednotlivých oddělení

klienta a dodavatele realizovali konkrétní požadavky k implementaci. Takové čistě právní výstupy nezachycují dostatečně technickou (včetně bezpečnostní) ani procesní stránku implementace požadavků – právní poradci nejsou trénováni na to, aby u svých klientů mapovali veškeré okolnosti zpracování osobních údajů, které klient činí. Takové mapování může zabrat až stovky hodin odborné kapacity, a tu většina advokátních kanceláří nemá. Nejedná se navíc ani o právní službu.

Stovky hodin odborných kapacit pak musí vynaložit klient, pokud je má k dispozici, případně je musí kontrahovat u externích poradenských společností, čímž se z hlediska poznávání jeho vlastní činnosti externími poradci dostává opět do bodu nula a podruhé musí vynaložit finance i kapacity vlastních zaměstnanců na součinnost s externími poradci při tomto

poznávání. I v lepších případech, kdy právní poradce dokáže klientovi navrhnout řešení s dostatečnou znalostí procesů a systémů tak, aby je mohl rovnou začít implementovat, ztroskotá takový právní výstup velmi pravděpodobně na tom, že je doporučené řešení technologicky neuskutečnitelné, příliš nákladné či časově nereálné. Z povahy právního poradenství zkrátka není možné veškeré tyto neprávní aspekty pojmout a reflektovat. Je proto třeba vymyslet způsob, jak právní poradenství při komplexních právních změnách, které mají pro klienta tak rozsáhlé dopady jako GDPR, jsou navíc velmi náročné na znalost technologií a bezpečnostních norem, uzpůsobit jeho specifickým potřebám. **V tomto rybníce je klíčem k přežití právě inovativnost a flexibilita právních poradců.**

GDPR jako test inovativnosti
právních služeb

Právní novinky – červenec 2017

4

Nová pravidla řízení o přestupcích
začnou účinkovat už za pár dní

Synergie právního a odborného poradenství těžištěm úspěchu

Advokátní kancelář Deloitte Legal nabízí svým klientům hned několik variant řešení, přičemž všechny tyto varianty jsou založeny na klíčové spolupráci právních poradců specializovaných na ochranu osobních údajů s odborníky z poradenské společnosti Deloitte Advisory. Specializací těchto odborníků může být business analýza, bezpečnost, IT poradenství a projektové vedení. Společnými silami klient získává komplexní poradenství jako výsledek práce multidisciplinárního týmu odborníků, kteří těží jak z hluboké znalosti práva, tak ze znalosti podnikání klienta, standardů v jeho oboru, technologických možností a bezpečnostního kontextu. Výstupem mohou být detailní a konkrétní požadavky a doporučení, která jsou zcela šitá na míru podnikatelské činnosti klienta, navíc jsou srozumitelná a uchopitelná jak

pro samotné vedení klienta, tak i pro jeho zaměstnance, kteří zajišťují jejich implementaci. Tato doporučení a požadavky na změny berou v potaz mimoprávní hlediska, jako finanční nákladnost implementace v porovnání s riziky, která klientovi hrozí v případě neimplementace, a zároveň garantují jistotu souladu navrhovaných řešení s novou právní úpravou.

Klient získává unikátní výhodu synergie právního a odborného poradenství, která mu umožní snadno integrovat nové povinnosti stanovené GDPR, např. začlenit vyhotovení posouzení vlivu na ochranu osobních údajů do procesů „change managementu“. Nebo se připravit na úpravu znění dokumentů a procesu kontraktace se zaměstnanci a zákazníky (nebo jinými subjekty údajů) tak, aby byly plněny požadavky GDPR na udělení souhlasu se zpracováním osobních údajů. Umíme také pomoci

nadefinovat bezpečnostní požadavky na klientovy dodavatele marketingových a jiných služeb, kterým zpřístupňuje osobní údaje, či nadefinovat zadání IT dodavatelům na úpravu konkrétních systémů tak, aby klient dostal právu subjektu na přístup k osobním údajům, a mnohé další.

DPO: Ušetřete vlastní kapacity

Deloitte Legal také spolupracuje v rámci vlastní sítě s bezpečnostními profesionály na projektu „**DPO as a Service**“, který je pro právní služby unikátní a klientům umožňuje využít outsourcingu služeb těchto profesionálů jako pověřenců pro ochranu osobních údajů. Kvalita i této služby je významně podpořena pravidelnými konzultacemi s právními poradci advokátní kanceláře. **Klienti tak ušetří náklady na vlastní kapacity a opět mohou těžit z kombinace právní jistoty a podnikatelsky přívětivého přístupu.**

GDPR jako test inovativnosti
právních služeb

Právní novinky – červenec 2017

5

Nová pravidla řízení o přestupcích
začnou účinkovat už za pár dní

Právě v přinášení těchto výhod klientům vidíme dlouhodobě budoucnost úspěšného poskytování právních služeb, a to díky vyšší přidané hodnotě pro klienta i zvyšující se poptávce po službách moderního typu, jak již pro ročník 2016 magazínu Inovativní právník poznamenal Jan Spáčil, Managing Partner advokátní kanceláře Ambruz & Dark Deloitte Legal.

(Článek vyšel v publikaci Inovativní právníci 2017, vydala Economia.)

Jaroslava Kračúnová

jkracunova@deloittece.com

Martina Heřmanová

mhermanova@deloittece.com

GDPR ve faktech

- Přes 100 nových ustanovení týkajících se povinností správců a zpracovatelů osobních údajů
 - účinnost od 25. května 2018
 - pokuty za porušení povinností až do výše 20 milionů EUR nebo 4 % z celosvětového obratu
 - ohlášení a oznámení porušení ochrany osobních údajů do 72 hodin
 - rozšířená působnost na všechny subjekty nabízející zboží nebo služby na území EU a/nebo sledující chování jedinců na území EU
 - neplatnost většiny doposud udělených souhlasů se zpracováním osobních údajů
 - General Data Protection Regulation je nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES
-

GDPR jako test inovativnosti
právních služeb

Nová pravidla řízení o přestupcích
začnou účinkovat už za pár dní

Právní novinky – červenec 2017

Nová pravidla řízení o přestupcích začnou účinkovat už za pár dní

6

Už od 1. července 2017 nabydou účinnosti zákony o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a o některých přestupcích. K podpisu prezidentovi byl také předložen tzv. změnový zákon, který promítá novou koncepci přestupkového práva do jednotlivých zvláštních zákonů, v nichž dosud byly upraveny některé přestupky, resp. správní delikty.

Nový zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich („přestupkový řád“) upravuje jak řízení o přestupcích fyzických osob, tak i řízení o přestupcích právnických osob a podnikajících fyzických osob (tyto přestupky se dosud označovaly jako správní delikty). Skutkové podstaty některých přestupků, obsažené v dosavadním zákoně o přestupcích z roku 1990, byly zčásti vyčleněny do zvláštního zákona o některých přestupcích („přestupkový zákon“)

a zčásti budou (tzv. změnovým zákonem) přesunuty do jednotlivých zákonů upravujících příslušnou oblast veřejné správy.

Přestupkový řád se nebude vztahovat na delikty disciplinární (kárná provinění), pořádkové (např. porušení procesní povinnosti trestané pořádkovou pokutou) a platební (např. neuhrazení daně), které budou i nadále upraveny ve zvláštních zákonech.

Přechod na novou právní úpravu

Řízení o přestupku nebo správním deliktu, která budou probíhat v den nástupu účinnosti přestupkového řádu (1. července 2017), se dokončí podle dosavadních předpisů. Pokud je to však pro pachatele výhodnější, pak se odpovědnost za přestupek a správní delikt spáchaný před 1. červencem 2017 posoudí a druh a výměra sankce se určí již podle přestupkového řádu.

Pokud bude například po účinnosti přestupkového řádu projednáván přestupek proti veřejnému pořádku, který byl spáchan ještě před jeho účinností a za nějž by pachateli hrozil trest zákazu pobytu, po 1. červenci 2017 již nebude možné mu takový trest uložit. Příslušný orgán bude muset zvolit jiný přípustný trest, zpravidla pokutu, anebo omezující opatření spočívající např. v zákazu zdržet se kontaktu s určitou osobou nebo určitým okruhem osob.

Od 1. července 2017 se uplatní lhůty stanovené přestupkovým řádem a nelze již použít ustanovení o lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek (správní delikt), pro jeho projednání a pro uložení pokuty za něj, která jsou obsažena v jednotlivých zvláštních zákonech. Odpovědnost za přestupek či správní delikt spáchaný před účinností přestupkového řádu se ovšem nemůže promlčet před uplynutím těchto

GDPR jako test inovativnosti
právních služeb

Nová pravidla řízení o přestupcích
začnou účinkovat už za pár dní

Právní novinky – červenec 2017

7

lhůt. To fakticky znamená prodloužení promlčecí doby u většiny nepromlčených přestupků nepodnikajících fyzických osob a u závažnějších přestupků (správních deliktů) podnikajících fyzických osob a právnických osob.

Některé z novinek

Novinkou v odpovědnosti za přestupek je **institut nepřímého pachatele** (tzv. „živého nástroje“) a v případech určených zákonem také **trestnost účastenství** fyzické osoby na přestupku či jeho trestném pokusu (organizátorství, návod, pomoc). Odpovědným za přestupek se v určitých případech může stát i zákonný zástupce nebo opatrovník fyzické osoby.

Nově je v oblasti přestupků zakotvena i **odpovědnost právnických osob za přestupek spáchaný fyzickou osobou**, jejíž jednání může být podle zákona přičteno právnické osobě. Okruh takových

fyzických osob je v přestupkovém řádu dokonce širší v porovnání se zákonem o trestní odpovědnosti právnických osob. Právnickou osobu bude možné postihnout i za přestupek spáchaný před jejím vznikem, anebo v případech, kdy soud rozhodl o její neplatnosti, nebo jednala-li dotyčná fyzická osoba za právnickou osobu na základě neplatného nebo neúčinného titulu.

Odpovědnost právnické osoby za přestupek **přechází na všechny její právní nástupce**, nicméně v odůvodněných případech může dokonce správní orgán v řízení o přestupku **zakázat zrušení, zánik nebo přeměnu právnické osoby obviněné z přestupku** (což může přicházet v úvahu zejména u přeshraničních přeměn, kdy má být právním nástupcem zahraniční osoba, anebo při převodu jmění na společníka). Na právní nástupce přechází i povinnost uhradit uloženou pokutu.

Podnikající fyzická osoba nese odpovědnost i za jednání svých zaměstnanců a některých dalších fyzických osob v souvislosti s jejím podnikáním. Její odpovědnost za spáchané přestupky přechází po její smrti na osobu, která pokračuje v jejím podnikání.

Právnická osoba a podnikající fyzická osoba odpovídá za přestupek bez ohledu na to, zda jej zavinila. Má však možnost se **odpovědnosti zprostit**, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila.

Přestupkový zákon z roku 1990 zná jen dva případy **okolností vylučujících protiprávnost jednání**, které se jeví jako přestupek (nutnou obranu a krajní nouzi). Nově jsou doplněny o svolení poškozeného, oprávněné použití zbraně a o přípustné riziko.

GDPR jako test inovativnosti
právních služeb

Právní novinky – červenec 2017

8

Nová pravidla řízení o přestupcích
začnou účinkovat už za pár dní

Pojem „sankce“ je nahrazen označením **„správní tresty“**. Dosavadní sankci zákazu pobytu vystřídal trest zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Správní orgán bude také oprávněn uložit podezřelému či obviněnému, aby složil **záruku** (peněžitou či nepeněžitou), **kteřou zajistí splnění povinností**, jež mu mohou být uloženy během řízení nebo v rozhodnutí o přestupku (např. pokuta, povinnost splnit nároky poškozeného). Nově je upravena **možnost (podmíněného) upuštění od potrestání. Ochranná opatření** zůstávají zachována bez zásadních změn. Nově lze však uložit povinnost zdržet se styku s určitou osobou nebo okruhem osob a povinnost podrobit se vhodnému programu pro zvládání agrese nebo násilného chování. Namísto zabránění věci, které pachatel zmařil, je možné zabrat náhradní hodnotu věci (obdobně u trestu propadnutí věci).

Dalším novým institutem, který je v převzat z trestního řádu, je **narovnání**. Jedná se o způsob vyřešení přestupku bez vyslovení viny a s tím spojených negativních následků (především záznam v evidenci přestupků). Narovnání lze využít pouze v řízení, kterého se účastní poškozený, jelikož má podobu dohody mezi ním a obviněným. Správní orgán ověří splnění zákonných podmínek, vyslechne strany narovnání a dohodu rozhodnutím schválí. Pravomocným rozhodnutím o schválení narovnání vzniká zároveň i překážka věci rozhodnuté.

Dosavadní blokované řízení bude nahrazeno **řízením příkazním**. Příkaz může být (se souhlasem obviněného) vydán i na místě. Příkazem nelze uložit trest zveřejnění rozhodnutí o přestupku, potrestat mladistvého (vyjma uložení pokuty) nebo osobu s omezenou svéprávností ani není možné rozhodnout o nárocích poškozeného.

Příkazem vydaným na místě lze uložit jen pokutu v omezené výši, napomenutí a také peněžitou záruku za splnění povinnosti.

Jakub Hájek

jahajek@deloittece.com

Hana Erbsová

herbsova@deloittece.com

Iveta Vildová

ivildova@deloittece.com

GDPR jako test inovativnosti
právních služeb

Nová pravidla řízení o přestupcích
začnou účinkovat už za pár dní

Právní novinky – červenec 2017

Kontakty

Máte-li zájem o další informace ohledně služeb poskytovaných společnostmi Deloitte v České republice, obraťte se prosím na odborníky z právního oddělení:

Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
Nile House
Karolinská 654/2
186 00 Praha 8 - Karlín
Česká republika
Tel.: +420 246 042 100
Fax: +420 246 042 030

www.deloittelegal.cz

Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů
a pozvánek zde: <http://www2.deloitte.com/cz/subscribe>

Deloitte.

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited, britské privátní společnosti s ručením omezeným zárukou („DTTL“), síť jejich členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL a každá z jejich členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) služby klientům neposkytuje. Podrobné informace o společnosti Deloitte Touche Tohmatsu Limited a jejich členských firmách jsou uvedeny na adrese www.deloitte.com/cz/onas.

Společnost Deloitte poskytuje služby v oblasti auditu, poradenství, právního a finančního poradenství, poradenství v oblasti rizik a daní a související služby klientům v celé řadě odvětví veřejného a soukromého sektoru. Díky globálně propojené síti členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích má společnost Deloitte světové možnosti a poznatky a poskytuje svým klientům, mezi něž patří čtyři z pěti společností figurujících v žebříčku Fortune Global 500®, vysoce kvalitní služby v oblastech, ve kterých klienti řeší své nejkompexnější podnikatelské výzvy. Chcete-li se dozvědět více o způsobu, jakým zhruba 244 000 odborníků dělá to, co má pro klienty smysl, kontaktujte nás prostřednictvím sociálních sítí Facebook, LinkedIn či Twitter.

Tato publikace obsahuje pouze obecné informace a společnost Deloitte Touche Tohmatsu Limited ani žádná z jejich členských firem či jejich spřízněných podniků (souhrnně „síť společností Deloitte“) jejím prostřednictvím neposkytuje odborné rady a služby. Přijetí jakéhokoliv rozhodnutí či jednání, které může mít dopad na Vaše finance či podnik, byste měli konzultovat s kvalifikovaným odborným poradcem. Žádný subjekt v rámci sítě společností Deloitte nenese odpovědnost za ztráty vzniklé jakýmkoli osobám v důsledku použití této komunikace.